

OYSTER PERPETUAL
DATEJUST

ROLEX

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 5. febrúar 2014 | 18. tölublað | 10. árgangur

Sími: 512 5000 | [visir](http://www.visir.is) www.visir.is

FYRSTA
FLOKKS
ÞJÓNUSTA

Guðjón Ó
VISTVÆNA PRENTSMÍÐJAN

- Forstjóri Samkeppnis-
eftirlitsins segir höftin
kalla á eigendaaðhald
frá lífeyrissjóðum.
- Í viðvarandi höftum
eykst áhætta
lífeyrissjóða og
dregur úr ávöxtun.
- Lífeyrissjóðir eiga 37
prósent hlutabréfa
íslenskra félaga á Aðal-
lista Kauphallarinnar.

KOSTUM LÍFEYRISSJÓÐA FÆKKAR Í GJALDEYRISHÖFTUM

SÍÐA 6-7

Hagstæð um 4,4 milljarða

Vöruskiptin í desember síðastliðnum voru hagstæð um 4,4 milljarða króna samkvæmt bráðabirgðatölum Hagstofu Íslands.

Í desember voru fluttar út vörur fyrir tæpa 45,7 milljarða króna og inn fyrir rúma 41,2 milljarða. Í desember 2012 voru vöruskiptin hagstæð um 3,8 milljarða króna á gengi hvors árs.

Hagstofan hefur einnig tekið saman vöruskiptin á árinu 2013. Þá voru fluttar út vörur fyrir 610,7 milljarða króna en inn fyrir 541,3 milljarða. Vöruskiptin við útlönd skiluðu því afgangi sem nam 69,4 milljörðum króna, reiknað á fob-verðmæti, en árið 2012 voru þau hagstæð um 77,3 milljarða á gengi hvors árs.

- hg

Væntir óbreyttra stýrivaxta

Hagfræðideild Landsbankans gerir ráð fyrir að peningastefnunefnd Seðlabankans haldi stýrivöxtum óbreyttum á næsta vaxtaákvörðunardeg, hinn 12. febrúar.

Deildin telur 35% líkur á því að vextir verði lækkaðir að þessu sinni og 65% líkur á að þeir verði óbreyttir. Þróunin undanfarna mánuði útiloki nánast vaxtahækkun að þessu sinni.

Haldist verðbólgan á svipuðum slóðum og verði kjarasamningar festir betur í sessi eru meiri líkur á vaxtalækkun á næsta fundi peningastefnunefndarinnar hinn 19. mars að mati deildarinnar. Framhaldið muni þó velta að mestu leyti á þróun gengis krónunnar og kjarasamningum.

- fbj

Ráðinn markaðsstjóri GKG

Kylfingurinn Birgir Leifur Hafþórsson hefur verið ráðinn markaðs- og viðburðastjóri Golfklúbbs Kópavogs og Garðabæjar (GKG). Birgir Leifur hóf störf 1. febrúar síðastliðinn og á að sögn GKG að stýra markaðsmálum golfklúbbsins ásamt því að byggja upp viðburðadeild.

Deildin mun samkvæmt tilkynningu GKG veita fyrirtækjum ráðgjöf og leiðbeiningar varðandi viðburði sem fyrirtæki geta unnið í samráði við golfklúbba.

„Birgir Leifur er ráðinn í hlutastarf og mun áfram sinna atvinnumennsku,“ segir í tilkynningu GKG.

- hg

Á LEIÐ TIL ÚTLANDA?

Velkomin í verslun okkar á friðhafnarsvæðinu í Leifsstöð.

Gleraugu allt að 50% ódýrari en á meginlandi Evrópu.

Sjónmælingar (tímabantanir):

Optical Studio í Leifsstöð, 4250500

Optical Studio í Smáralind, 5288500

Optical Studio í Keflavík, 4213811

Optical Studio

SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

Gengi félaga í Kauphöll Íslands

9
Á UPPLÉIÐ
Félög sem hækkuðu í verði

2
Á NIÐURLEIÐ
Félög sem lækkuðu í verði

0
STÓÐU Í STAÐ
Félög sem stóðu í stað

Félag	Gengi í gær	Frá áramótum	Vikubreyting
Atlantic Airways (DKK)	148,00	-3,3%	0,0%
Atlantic Petroleum (DKK)	145,00	0,0%	0,0%
Bank Nordic (DKK)	130,00	0,0%	0,0%
Eimskipafélag Íslands	253,50	-3,2%	1,0%
Fjaraskipti (Vodafone)	30,25	11,0%	2,2%
Hagar	43,00	12,0%	0,9%
Icelandair Group	19,70	8,2%	4,2%
Marel	127,75	-3,9%	1,4%
N1	18,80	-0,5%	0,5%
Nýherji	3,65	0,0%	0,0%
Reginn	15,90	2,3%	0,1%
Tryggingamiðstöðin	30,45	-5,0%	-1,9%
Vátryggingafélag Íslands	10,55	-2,2%	-0,5%
Össur	243,00	6,1%	1,7%

Ícelandair Group	Úrvalsvisitalan OMXI6	1.288,42	2,3%	1,8%
------------------	-----------------------	----------	------	------

Félag	Gengi í gær	Frá áramótum	Vikubreyting
Century Aluminum	1150,00	0,0%	0,0%
Hampiðjan	13,25	0,0%	0,0%
HB Grandi	27,00	22,7%	5,9%
Sláturfélag Suðurlands	1,22	0,0%	0,0%

MESTA HÆKKUN
HAGAR
12% frá áramótum

ICELANDAIR GROUP
4,2% í síðustu viku

MESTA LÆKKUN
NÝHERJI
-25,2% frá áramótum

MAREL
5,8% í síðustu viku

Riflega helmingur allra kortfaerslna 2020 verði framkvæmdar með snjallsímum:

Fyrsta snertilausa greiðslan

„Við teljum okkur vera að leggja grunninn að framtíð greiðslulausna,“ segir Viðar Þorkelsson, forstjóri Valitors, í samtali við Fréttablaðið. Í gær framkvæmdi hann fyrstu raunverulega snertilausa greiðsluna hérlandis í kjölfar þess að Valitor setti upp fyrsta snertilausa posann hjá söluáðila. Með þessu er hafinn nýr kafli í rafrænum viðskiptum hérlandis með áherslu á aukin þægindi fyrir viðskiptavinum og kaupmenn, segir Viðar.

ENGIN SNERTING
Fyrsta snertilausa snjallsíma-greiðslan var innt af hendi á veitingastaðnum Lemon í gær.
FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Íslenskir kaupmenn eiga þess nú kost að fá uppfaerslu í posabúnaðinn sinn og geta því farið að bjóða viðskiptavinum að greiða snertilaust fyrir vörur og þjónustu. Uppfaerslan gildir bæði fyrir móttöku á greiðslum með kortum og snjallsímum. Fyrst í stað mun þessi nýja tilhögun einkum nýtast erlendum

ferðamönnum með slík greiðslukort en yfir 70 milljónir snertilausra korta eru nú þegar í umferð í Evrópu.

Viðar segir snertilausan greiðslumáta henta sérstaklega vel þar sem mikils hraða í afgreiðslu er krafist og fyrir lágar upphæðir, til dæmis í kvikmyndahúsum, á skyndibita-

stöðum, á íþróttakappleikjum og svo framvegis. Unnt er að afgreiða allt að 3.500 krónur með þessum hætti en hærri upphæðir krefjast innsláttar á pin-númeri.

„Við teljum að árið 2020 muni allavega helmingur allra greiðslna á Íslandi fara fram með þessum hætti,“ segir Viðar.

Dagatal viðskiptalífsins

- Miðvikudagur 5. febrúar**
- Marel - Uppgjör fyrir árið 2013
  - Gistinætur á hótelum | Des. 2013
  - Vöruskipti við útlönd | Jan. 2014
  - Össur - Uppgjör fyrir árið 2013
- Föstudagur 7. febrúar**
- Helstu liðir í efnahagsreikningi Sí og gjaldeyrisforði
- Þriðjudagur 11. febrúar**
- Efnahagslegar skammtímatölur | Feb. 2014

- Fjöldi þinglýstra leigusamninga um íbúðarhúsnæði eftir landshlutum
- Miðvikudagur 12. febrúar**
- Vaxtaákvörðun og útgáfa Peningamála
- Fimmtudagur 13. febrúar**
- Gjaldyrisforði og tengdir liðir
- Föstudagur 14. febrúar**
- Atvinnuleysistöður fyrir janúar
  - Fiskafli í janúar 2014

Allar markaðsupplýsingar eru aðgengilegar á [vísir](#)

Vilja tollfrjálsan innflutning á ostum

Hagar hafa óskað eftir opnum tollkvóta án allra gjalda fyrir innflutning á buffala-, geita- og ær mjólkurostum. Ráðgjafarnefnd um innflutning landbúnaðarværu fundar um málið í lok vikunnar.

VIÐSKIPTI
Jóhanna Margrét Einarssóttir
johanna@frettabladid.is
Haraldur Guðmundsson
haraldur@frettabladid.is

FINNUR ÁRNASON

„Við teljum eðlilegt að þegar skortur er á vörum og innlend framleiðsla annar ekki eftirspurn, séu þær þá fluttar inn án gjalda og tolla,“ segir Finnur Árnason, forstjóri Haga.

Fyrirtækið hefur óskað eftir því við atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið að settur verði opinn tollkvóti án allra gjalda fyrir innflutning á buffala-, geita- og ær mjólkurostum.

Finnur segir fáránlegt að ekki megi flytja inn lífrænan kjúkling sem mikið sé spurt um nema á „ofurtollum“. Hvað varðar ostana segir Finnur að það sé vaxandi eftirspurn eftir þeim.

„Þegar buffala-, geita- og ærostar eru seldir á verði sem er skikkanlegt, seljast þeir vel. Þeir eru hins vegar svo hátt tollaðir í dag að það er eins og fjárfesting að ætla að halda litla ostaveislu. Það getur ekki talist eðlilegt,“ segir Finnur.

Í bréfi Haga til ráðuneytisins færir fyrirtækið þau rök fyrir

OSTAR Framleiðsla á innlendum buffala-, geita- og ær mjólkurostum er sögð engin eða hverfandi.
NORDICPHOTOS/GETTY

beiðninni að framleiðsla á innlendum buffala-, geita- og ær mjólkurostum sé ýmist engin eða hverfandi og anni þar af leiðandi ekki eftirspurn. Á það hafi íslenskir geitabændur meðal annars bent. Það sé því viðvarandi skortur á umræddum vörum sem eðlilegt sé að ráðuneytið bregðist við með því að ákveða opinn tollkvóta án gjalda. Slíkt sé í samræmi við heimildir ráðuneytisins og fyrri ákvarðanir þegar skortur hefur verið á öðrum landbúnaðarvörum.

Finnur nefnir í því sambandi að þegar skortur hafi verið á nautakjöti hér á landi hafi það verið flutt inn tímabundið án tolla. Þá

sé skammt um liðið síðan Samtök afurðastöðva í mjólkuriðnaði fengu að flytja inn ótollað smjör frá Írlandi með þeim rökum að innlend framleiðsla gæti ekki annað eftirspurn eftir rjóma og smjöri í desember.

Þórir Hrafnsson, upplýsingafulltrúi atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins, staðfestir að Ráðgjafarnefnd um inn- og útflutning landbúnaðarværu hafi borist beiðni Haga.

„Það er reiknað með því að það verði fundur í nefndinni í lok vikunnar og þangað til er ekkert meira um málið að segja,“ segir Þórir.

Fjármálaráðuneytið birti í gær niðurstöður nefndar um stjórnsýslu skattamála:

Málsmeðferðartíminn of langur

Stytta þarf málsmeðferðartíma hjá yfirkattanevnd og koma í veg fyrir endurtekna rannsókn meiri-háttar skattamála. Þetta kemur fram í nýrri skýrslu nefndar um athugun á stjórnsýslu skattamála.

Í niðurstöðum skýrslunnar segir að ganga þurfi úr skugga um að ákvæði skattalaga um jafnhliða beitingu álags og refsingar vegna brota á lögunum samræmist banni við tvöföldu refsinaemi og að skýra verði mörk milli starfssviða eftirlitsskrifstofu ríkisskattstjóra og embættis skatt-

rannsóknarstjóra. Einnig þurfi að huga að því að fjármála- og efnahagsráðuneytið sinni vel eftirlits-, skjórnunar og stefnumótunarhlutverkum sínum.

Bjarni Benediktsson, fjármála- og efnahagsráðherra, skipaði nefndina 20. september 2013 og lauk hún störfum þremur mánuðum síðar. Formaður var Ragnhildur Helgadóttir prófessor en auk hennar sátu Garðar Gíslason héraðsdómslögmaður og Guðrún Þorleifsdóttir lögfræðingur í nefndinni.

RÁÐHERRA Bjarni Benediktsson skipaði nefndina.
FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

MEST LESNA DAGBLAÐ Á ÍSLANDI*

HAFÐU FJÖLPÓSTINN ÞINN Í FRÉTTABLAÐINU

Fréttablaðið er mest lesna dagblaðið með glæsilegt forskot á keppinautana. Meðallestur Fréttablaðsins í aldrushópnum 25-54 ára er 73% á höfuðborgarsvæðinu.*

Við bendum auglýsendum á að notfæra sér forskotið þegar þeir velja dreifingarleið fyrir fjölpóst sinn. Við dreifum sex daga vikunnar til heimila á stærsta markaðssvæði landsins.

Hafðu fjölpóstinn þinn inni í Fréttablaðinu. Það er áhrifarík leið til að koma skilaboðum um vöru eða þjónustu beint inn á heimilin.

Kannaðu dreifileiðir og verð í síma 512 5448 eða í tölvupóstfangi fjolpostur@frettabladid.is

FRÉTTABLAÐIÐ

Innskot í Fréttablaðið skilar árangri!

*Prentmiðlakönnun Capacenti október-december 2012 - höfuðborgarsvæði 25-54 ára

Vissir þú að...
Öll börn eiga rétt á samvistum við báta foreldra sína.

Barnaheill
Save the Children á Íslandi

The power to do more

Viltu losna við aukakílóin?

Dell Latitude E7440 – Létt og öflug fartölva fyrir kröfuharða.

Þjónustuábyrgð Dell (DBS)

Þessi vél fylgir „Dell Branded Services“ sem tryggir betri og fljótari þjónustu.

Hámarks fjárfesting

Nýtir sömu tengikví og spennubreyta og áður.

1,6 kg

Fislett og fágúð, tölvan vegur ekki nema 1600 grömm.

2,1 cm

Ótrúlega nett og 33% þynnri en forveri sinn.

16 GB

Sérlega öflug og hraðvirk, allt að 16GB vinnsluminni.

13 klst.

Allt að 13 tíma rafhlöðuending. Fer eftir stillingum, notkun, tæknilegri útfærslu og umhverfisþáttum.

Hringdu í síma **440 9010** eða sendu póst á sala@advania.is og fáðu upplýsingar um þessa frábæru vél.

Velkomin í verslanir okkar:

Guðrúnartún 10, Reykjavík

Opið mán. til fös. frá 8 til 18
Lau. frá 12 til 16

Tryggvabraut 10, Akureyri

Opið mán. til fös. frá 8 til 17

advania.is

advania

Welcome to IT

Wow air ekki til Norður-Ameríku

Flugfélagið Wow air hefur frestað Norður-Ameríkuflugi sínu sem átti að hefjast í maí 2014 fram á næsta sumar. Skúli Mogensen forstjóri er vonsvikinn út í Isavia sem hefur neitað að úthluta Wow hentugum brottfarartímum.

VIÐTAL

Fanney Birna Jónsdóttir | fanney@frettabladid.is

„Þetta mun hafa áhrif á einhverja 7.000 farþega sem höfðu keypt sér miða. Þetta er nú þegar búið að kosta okkur hátt í 200 milljónir, við vorum komin með flugrekstrarleyfi, búið að setja Evrópuleggina í sölu þannig að það er mjög þungbært að þurfa að beygja sig undir þetta,“ segir Skúli Mogensen, forstjóri Wow air, í samtali við Markaðinn. Hann er augljóslega verulega svekktur yfir því að Wow air geti ekki hafið Norður-Ameríkuflug eins og til stóð í vor.

GETA EKKI BEIÐ ÚRSKURÐAR

Wow air hafði óskað eftir fjórum brottfarartímum fyrir tvo áfangastaði í Ameríku. Hagstæðast er að flytja farþega til Evrópu að morgni og til Bandaríkjanna síðar um daginn og því mikilvægt fyrir Wow að fá þá tíma til að geta hafið flug til Ameríku. Icelandair mun næsta sumar fljúga til ellefu áfangastaða í Norður-Ameríku og þarf yfir 150 tíma sem eru flestir á sama tíma sem Wow air óskaði eftir. Wow air fékk hins vegar ekki þessa tíma en Samkeppniseftirlitið úrskurðaði í nóvember að Isavia bæri að úthluta Wow air brottfarartímum. Isavia og Icelandair kærðu síðan þá ákvörðun til áfrýjunarnefndar

samkeppnismála sem hefur ákveðið að fresta skuli úthlutun þar til endanlegur úrskurður liggja fyrir í málinu.

Skúli segir úrskurð Samkeppniseftirlitsins hafa verið mjög skýran og lögmenn félagsins telji stöðu þeirra alveg ljósa. „Við munum leita réttar okkar í þessu máli,“ segir Skúli aðspurður um hvort félagið muni leita til dómstóla ef á þarf að halda til að fá úthlutað tímum og að krefjast bóta fyrir tjón sem það hefur orðið fyrir. „Það er sérkennilegt að vera í þessari stöðu, ég hef verið í viðskiptum alla mína tíð og tekið alls kyns slagi og finnst afar sorglegt að vera núna eins og einhver vælukjói út af deilum við opinbera stofnun.“

LEIFSSTÖÐ OF LÍTIL

Hann segir Isavia hafa með þessu máli sýnt af sér vanhæfni sem og með því að bregðast ekki við raunvandanum, sem er stærð Leifsstöðvar og geta til að taka á móti ferðamönnum til landsins. „Ferðaðurinn hefur vaxið um 18% á ári á síðustu þremur árum. Samt er aukin afkastageta Leifsstöðvar aðeins eitt hlið fyrir næsta sumar og engin svör fást fyrir árið 2016. Við getum byggt hér upp endalaust af hótélum og alls kyns ferðapjónustu en ef við komum ferðamönnum ekki til landsins þá er sú vinna til lítils,“ segir Skúli.

FERDALÖG
Wow air er ekki hætt við Norður-Ameríku-drauminn og stefnir óhikað á sumarið 2015 í þeim ferðalögum. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Hann vill að byggð verði ný lág-gjaldaflugstöð á gamla varnar-svæðinu í Keflavík. „Þetta væri hraðari, einfaldari stöð, ekki með rana úti um allar trissur sem er rándýrt heldur byggja þetta upp með rútum. Það þarf ekki einu sinni að byggja nýjar flugbrautir heldur eru þær til á svæðinu sem er mjög vel til þessa fallið. Þetta tæki kannski einhver tvö til þrjú ár en það væri hægt að fjármagna þetta án aðkomu ríkisins.“

SAMKEPPNI AF HINU GÓÐA

Skúli segir að þessi stærsta tekju-

lind þjóðarinnar hljóti að þurfa heilbrigða samkeppni eins og aðrar stöðgreinar. „Við erum með þrjú banka sem veita hver öðrum harða samkeppni, þrjú tryggingarfélag og það er mjög virk samkeppni í sjávarútvegi. Það er alltaf af hinu góða fyrir neytendur og langtímahagsmunum hvaða greinar sem er.“

Skúli segist finna fyrir pólitískum vilja frá einstökum ráðherrum en vandinn sé aðallega sá að svo margir ráðherrar komi að þessum málum. „Þó þau séu öll af vilja gerð þá er það flókið þegar

svona margir kokkar eru í eldhúsinu.“

BÚIN AÐ ÁVINNA SÉR GOTT TRAUÐ

Skúli er þó bjartsýnn á framhaldið og hyggst komast til Ameríku vorið 2015. „Þetta hefur gengið vonum fram hjá okkur, árið 2012 vorum við með 90 þúsund farþega en þeir voru yfir 400 þúsund árið 2013. Við erum búin að ávinna okkur gott traust og finnum fyrir því, en auðvitað erum við mjög svekkt að geta ekki fylgt þessu eftir með þeirri stækkun sem hefði getað orðið,“ segir Skúli að lokum.

i30

Nettur og sparneytinn

Hyundai i30 - Verð: 2.990.000 kr.

1,4 bensín, beinskíptur / Brekkubremsa (HAS) / Hiti í sætum / Hiti í rafstýrðum hliðarspeglum eldsneytisnotkun 6,0 l/100 km.

Bjóðum álfelgur og vetrardekk með öllum i30 í takmarkaðan tíma!

HYUNDAI NEW THINKING.
NEW POSSIBILITIES.

Hyundai – Kaupúni 1 – 210 Garðabæ – Sími: 575 1200
www.hyundai.is – www.facebook.com/hyundai.is

Hyundai / BL ehf.

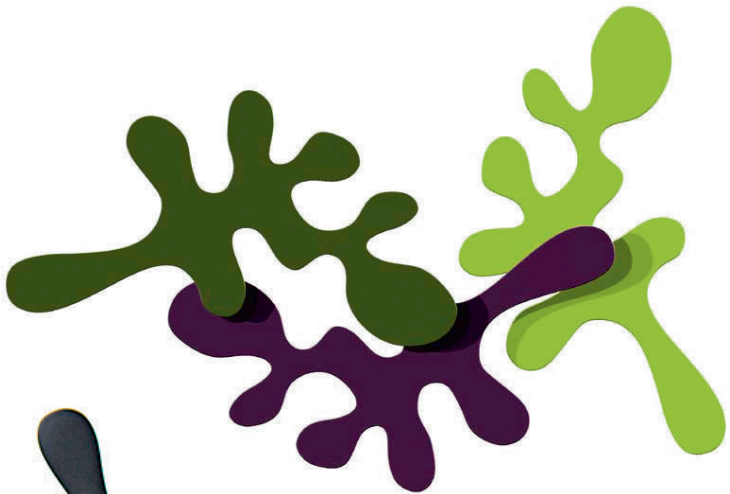
GE bílar / Reykjanesbæ / 420 0400 – Bílasalan Bílás / Akranesi / 431 2622 – Bílasala Akureyrar / Akureyri / 461 2533 – Bílaverkstæði Austurlands / Egilsstöðum / 470 5070 – IB ehf. / Selfossi / 480 8080

FROST

Verk hönnunartvíeykisins Flemming Busk og Stephan B. Hertzog einkennast af hreinum og einföldum línunum sem tala skýru máli. Það er sannfæring þeirra að hífli skuli alla jafna skreyta með því sem jafnframt hafi notagildi. Hönnun þeirra félagar er að finna um allan heim, allt frá alþjóðlegum flugvöllum til setustofu leikmanna Chelsea fótboltaklúbbsins. Busk+hertzog hafa hlotið fjölda verðlauna og viðurkenninga og verk þeirra eiga fastan sess á Danish Museum of Art and Design, auk þess sem ekki færri en 18 stólar eftir þá voru með í enduroppun á Museum of Modern Art í New York 2004.

CAMOUFLAGE

Nettir snagar í mismunandi stærðum. Þessir snotru snagar fara vel í eldhúsi, baðherbergi til að hengja á skartgripni eða lykla ellegar einfaldlega sem skraut. Mini Camouflage snagarnir fást metalsprautulakkaðir í mörgum litum eða í ryðfríu stáli.

WISHBONE

Óskabeinsborðið hæfir ótalmörgum tilefnum, til dæmis fer það vel í grennd við hinn glæsilega Wishbone fatastand, í forstofu eða á gangi. Eins er það nett hliðarborð við sófa eða undir fartölvu, blómavasa, kaffi- eða tebolla og jafnvel sem náttborð. Þú ákveður einfaldlega hvar þú vilt nota það. Borðið er úr lökkuðu áli og fæst í mörgum litum.

VÉLAR & VERKÆRI

Skútuvogi 1c 104 Reykjavík Sími 550 8500 Fax 550 8510 www.vv.is

LULU

Blóm sem opnast til fulls er hugmyndin að baki hönnuninni á Lulu snögnum. Fallegir og auðveldir í notkun og fást í mismunandi stærðum og lengdum og hægt að nota staka eða fleiri saman. Mismunandi stærðir gera snagana jafn frábæra fyrir úlpur og jakka, herðatré, regnhlífar eða töskur og þeir henta í forstofu, fataherbergi eða svefnherbergi. Lulu snagar eru lakkaðir með mjúku lakki sem ljær þeim matta og skemmtilega áferð.

VAXANDI ÞRÝSTINGUR Rætt er um að takmarkaðir fjárfestingarkostir í lokuðu haftaumhverfi yti undir bólu myndun á eignamörkuðum. Lífeyrissjóðir þurfa stöðugt að koma fjármunum „í vinnu“ og leita fjárfestingarkosta þar sem þá er að finna, innan þeirra marka sem lög og reglur setja þeim, hvort sem það er í fyrirtækjum, á fasteignamarkaði eða annars staðar.

Eigendaaðhald þarf frá lífeyrissjóðunum

Eftir því sem gjaldeyrishöft eru lengur í gildi fækkar fjárfestingarkostum lífeyrissjóðanna. Áhætta eykst í rekstri þeirra og dregur úr ávöxtun. Forstjóri Samkeppniseftirlitsins segir höftin til þess fallin að veða að samkeppni.

EFNAHAGSMÁL

Óli Kristján Ármannsson
olikr@frettabladid.is

Viðvarandi gjaldeyrishöft kalla og hafa kallað á margvíslegar aðgerðir samkeppnisfirvalda, að hluta til vegna aukinnar og sívaxandi hlutdeildar lífeyrissjóða og fjármálafyrirtækja á eignamarkaði.

„Það er engum vafa undirorpið að gjaldeyrishöftin og allt sem þeim fylgir er til þess fallið að stuðla að einangrun sem minnkar möguleika á samkeppni erlendis frá og hefur margvísleg önnur neikvæð áhrif,“ segir Páll Gunnar Pálsson, forstjóri Samkeppniseftirlitsins.

TJÓN FLUTT Á SAMFÉLAGIÐ

Almennt talað segir Páll Gunnar höftin til þess fallin að slæva samkeppni. „Þau draga úr möguleikum nýrra fyrirtækja til að komast inn á markaðinn. Og þau geta skapað erfiðleika við að reisa nógu styrkar stoðir undir þau fyrirtæki sem hér eru starfandi og við höfum síðustu misseri haft miklar áhyggjur af fjárhagsstöðu íslenskra fyrirtækja á samkeppnismarkaði.“

Skuldum hlaðin fyrirtæki segir Páll ekki líkleg til að vera öflug í samkeppni. „Ef samkeppni er ekki nægilega virk þá þýðir það auðvitað minni framleiðni og hærra verð fyrir neytendur.“

Á meðan þetta ástand varir segir Páll Gunnar að samkeppnis-

yfirvöld reyni að bregðast við með auknu aðhaldi, líkt og gert hafi verið.

„Brot á samkeppnislögum eru aðferð fyrirtækja til að flytja tjón frá sér yfir á viðskiptavinum sína og þar með samfélagið.“ Samkeppniseftirlitið hafi því reynt að taka af festu á öllum brotum, bæði misnotkun á markaðsráðandi stöðu og ólögmatu samráði. Því miður hafi eftirlitið þó ekki tók á því að ráðast í öll brýn verkefni á þeim hraða sem helst þurfi, vegna takmarkaðra fjárheimilda.

HÆTT VIÐ ÓSKÝRU EIGNARHALDI

Eitt af því sem horft hafi verið til undanfarið sé óskýrt eignarhald fyrirtækja.

„Frá hrúni höfum við verið að fást við eignarhald banka á fyrirtækjum, sem er í eðli sínu mjög óheppilegt frá samkeppnislegu sjónarhorni og höfum verið að setja slíkum yfirtökum skilyrði til þess að þrýsta á sölu og reyna að koma í veg fyrir að rekstur banka á fyrirtækjum skaði samkeppni.“

Páll segir að á sama tíma og bankar hafi verið að minnka eignarhlut sinn í fyrirtækjum hafi lífeyrissjóðir verið að auka mjög við sinn hlut.

„Þeir eru mjög stórir fiskar í allt of lítilli tjörn, eða kannski öllu heldur fiskabúri, ekki síst út af gjaldeyrishöftunum.“ Eðlilega þurfi lífeyrissjóðirnir að ávaxta sjóði sína. Aðstæðurnar búi hins

vegar til aukna hættu á óskýru eignarhaldi sem geti falist í því að sjóðastýringarfyrirtæki banka, með lífeyrissjóðina sem fjárfesta, verði mjög áberandi í eignarhaldi, og eins lífeyrissjóðir beint.

VERKEFNUM HEFUR FJÖLGAD

„Við höfum beint því til lífeyrissjóðanna að þeir hugi sérstaklega að því hvernig þeir komi inn í þetta verkefni, þessa auknu ábyrgð sem þeir taka á atvinnulífinu með þessum hætti.“

Sjóðirnir, segir Páll að, þurfi meðal annars að endurskoða hvernig þeir koma að eigendaaðhaldi fyrirtækja í landinu. „Annars er hættu á að mikilvæg samkeppnisfyrirtæki njóti ekki eigendaaðhalds og þess krafts sem í því getur falist.“

Samkeppniseftirlitið hefur að undanfögnu sett skilyrði fyrir nýju eignarhaldi samkeppnislega mikilvægra fyrirtækja, svo sem Skeljungs og hluta fyrirtækjanna sem voru undir Norvík. Páll segir ljóst að álagið á Samkeppniseftirlitið hafi aukist mjög mikið eftir hrún.

„Verkefnum þess fjölgandi mjög og brýnar kvartanir fyrirtækja sem telja á sér brotið í samkeppni eru meira áberandi. Viðfangsefni eru augljóslega fleiri og það stafar af ástandinu eftir hrún, meðal annars gjaldeyrishöftunum og því sem þeim fylgir,“ segir hann.

„Þeir eru mjög stórir fiskar í allt of lítilli tjörn, eða kannski öllu heldur fiskabúri, ekki síst út af gjaldeyrishöftunum.“

Páll Gunnar Pálsson,
forstjóri Samkeppniseftirlitsins.

Hvað þola lífeyrissjóðirnir höftin lengi?

GUNNAR BALDVINSSON

geti eingöngu valið innlendar fjárfestingar. Það geti leitt til minni framleiðni í hagkerfinu.

En þótt höftin auki áhættu í rekstri lífeyrissjóðanna segir Gunnar í sjálfu sér ekki hægt að segja að haftaumhverfið grafi undan framtíðarskuldbindingum þeirra. „Í árslok 2013 voru erlendar eignir rúmlega 20 prósent af eignum sjóðanna en hlutfallið mun lækka á næstu árum verði höftin viðvarandi. Analytica hefur bent á að eftir sjö til átta ár gæti hlutfallið verið nálægt 15 prósentum.“

Spurningunni um hversu lengi lífeyrissjóðirnir þoli gjaldeyrishöftin segir Gunnar ekki hægt að svara. „Sjóðirnir geta þolað höftin mjög lengi og í sjálfu sér til eilíffar,“ segir hann. Höftin takmarki þó getu sjóðanna til áhættudreifingar og komi á löngum tíma til með að draga úr ávöxtun.

„Gjaldeyrishöftin takmarka fjárfestingarmöguleika lífeyrissjóðanna og koma í veg fyrir að þeir geti náð fram æskilegri áhættudreifingu með því að fjárfesta í fleiri hagkerfum með mörgum atvinnugreinum og útgefendum,“ segir Gunnar Baldvinsson, framkvæmdastjóri Almenna lífeyrissjóðsins og formaður Landsamtaka lífeyrissjóða. „Ef höftin verða viðvarandi getur afleiðingin orðið sú að eignir sjóðanna verða einsleitar og með yfirlitgjafi áhættu á eitt hagkerfi.“

Gunnar segir höftin einnig slæm fyrir atvinnulífið að því leyti að kröfur til útgefanda minnki þegar fjárfestar

Lífeyriskerfið að veslast upp vegna aukins álags og gjaldeyrishafta?

Fjallað var um stöðu lífeyrissjóðanna í efnahagsritinu Vísbendingu í októberbyrjun síðastliðinni. Þar kom fram að við blasti að hækka þyrfti lífeyristökualdur til þess að bregðast við stöðu lífeyrissjóðanna. Þótt þeir hefðu margir hverjir bætt eignastöðu sína frá hrúni væri enn langur vegur frá því að þeir stæðu undir framtíðarskuldbindingum sínum og margir hefðu þegar brugðist við með því að skerða réttindi félaga sinna.

Í vetur komst Vísbending að því að heildarhallinn á lífeyrissjóðum á almennum vinnumarkaði væri 99 milljarðar, en halli á sjóðum ríkis og sveitarfélaga væri 574 milljarðar króna. Heildarhallinn var því talinn um 673 milljarðar króna. Bent er á að ávöxtun lífeyrissjóða hafi sveiflast mikið á liðnum árum. „Hún var auðvitað neikvæð árið 2008 og hefur ekki verið viðunandi síðan fyrr en árið 2012 þegar raunávöxtun var 7,4 prósent,“ segir í Vísbendingu.

Ávöxtunin skili sér þó ekki í jafnmiklum bata og mátt hefði ætla og er enn sögð óviðunandi. Lífslíkur hafi batnað hér á landi og skuldbindingar sjóðanna því aukist um 1,0 til 1,5 prósent. „Á næstu 15 árum mun því álagið á bæði lífeyriskerfið og almannatryggingakerfið aukast ár frá ári. Eignir lífeyrissjóðanna eru miklar en það mun valda vandræðum þegar að því kemur að selja þær í lokuðu kerfi þar sem allir vilja selja samtímis,“ segir í efnahagsritinu.

Haldist hér áfram gjaldeyrishöft og lítill hagvöxtur geti sjóðirnir ekki ávaxtað fé með eðlilegum hætti. Fé þeirra dugi því ekki eins og ráð hafi verið fyrir gert. „Þetta er hluti af þeim víthring sem Íslendingar kunna að lokast inni í ef engar raunhæfar lausnir finnast á gjaldeyrsvanda þjóðarinnar. Það yrði auðvitað mikið áfall ef kerfi sem byggt hefur verið upp af mikilli framsýni veslast upp,“ segir í Vísbendingu.

Stórfiskar í kaupahallarfiskabúri – sex sjóðir eiga í báðum tryggingafélögum

Þegar rennt er yfir nýbirtan lista yfir tuttugu stærstu hluthafa íslensku félaganna á Aðallista Kaupahallarinnar (Nasdaq OMX Iceland) blasir við hvað lífeyrissjóðirnir eru þar miklir þátttakendur, bæði beint og óbeint. Samantekt á hlut þeirra á þessum lista sýnir að sjóðirnir fara með að minnsta kosti 37,4 prósent hlutabréfa þessara félaga. Þegar horft er til markaðsvirðis þessara félaga kemur í ljós að virði eignarhlutar lífeyrissjóðanna nemur rétt rúmum 172 milljörðum króna, af tæplega 507 milljarða virði þessara félaga.

Félögin sem um ræðir eru, í röð eftir markaðsvirði, Össur (110,2 milljarða króna virði), Icelandair (98,5 ma.), Marel (94 ma.), Hagar (52,4 ma.), Eimskip (50,7 ma.), VÍS (26,4 ma.), TM (23,2 ma.), Reginn (20,7 ma.), N1 (18,8 ma.), Vodafone (10,3 ma.) og Nýherji (1,5 ma.). Langstærstan hlut eiga lífeyrissjóðir í N1, en á lista yfir 20 stærstu eigendur má sjá að lífeyrissjóðir fara með 60,4 prósent bréfanna.

Í ræðu sem Páll Gunnar Pálsson, forstjóri Samkeppniseftirlitsins, hélt á morgunverðarfundum um lífeyrissjóði og íslenskt atvinnulíf um miðjan nóvember síðastliðinn, sagði hann ekkert athugasemdi við að lífeyrissjóðir fjárfestu í fyrirtækjum á samkeppnismörkuðum, enda væri fjárfesting í hlutabréfum hluti af eðlilegu og nauðsynlegu starfi þeirra. „Vandinn liggur hins vegar í gríðarlegu vægi lífeyrissjóðanna í núverandi og fyrirsjáanlegu eignarhaldi atvinnufyrirtækja,“ sagði hann þá. „Niðurstaðan hefur í sumum tilvikum, og mun í fleiri tilvikum verða sú, að fleiri lífeyrissjóðir fari samanlagt með meirihluta hlutafjár í mikilvægum samkeppnisfyrirtækjum. Þar sem það liggur ekki í eðli lífeyrissjóða að reka fyrirtæki er eignarhald þeirra, að óbreyttu, almennt áhrifalítið og eigendaaðhald þeirra því óskýrt.“

Í ræðu sinni lagði forstjóri Samkeppniseftirlitsins því til nokkrar reglur sem sjóðirnir gætu starfað eftir, svo sem að þeir ættu að keppa sín á milli um ávöxtunartækifæri og mættu ekki hafa samkeppnishamlandi samstarf um fjárfestingar. „Það er óæskilegt í samkeppnislegu tilliti að lífeyrissjóðir syndi allir sama hringinn í litlu tjörninni. Það getur gert það að verkum að fáir stýra ferðinni og fjölbreytni í fjármögnun verður minni, sem síðan getur haft skaðleg áhrif á fjármögnun framleiðni-aukandi verkefna og fyrirtækja.“

Þá ætti lífeyrissjóður ekki að eiga samkeppnislega mikilvægan eignarhlut í fleiri en einum keppinaut á sama markaði. „Hér ber hverjum og einum lífeyrissjóði að stíga varlega til jarðar og hugsa vel sinn gang. Það er nefnilega viðurkennt í heimi samkeppnisvísindanna að það geti skaðað

samkeppni ef eignarhlutir í tveimur eða fleiri fyrirtækjum sem keppa á sama eða skyldum markaði eru í eigu sama aðila,“ sagði Páll Gunnar í ræðu sinni. Hvort þetta á við um eignarhluti lífeyrissjóða í tryggingafélögum tveimur sem skráð eru í Kauphöllina skal ósagt látið. Á listanum yfir 20 stærstu eigendur kemur hins vegar fram að sex sjóðir eiga hlut bæði í Tryggingamiðstöðinni (TM) og Vátryggingafélagi Íslands (VÍS). Lífeyrissjóður verslunarmanna er stærsti einstaki eigandi TM með 9,9 prósent hlut og fimmti stærsti eigandi VÍS með 4,82 prósent hlut. Reyndar er það þannig að Lífeyrissjóður verslunarmanna, ásamt Sameinaða lífeyrissjóðnum, á hlut í öllum íslenskum félögum á Aðallista Kaupahallarinnar. (Svo á sá fyrrnefndi líka í HB Granda sem er á leiðinni á Aðallistann).

Umsvif lífeyrissjóða í Kauphöllinni*

Félag	Eign lífeyrissjóða	Virði eignarhlutar	Markaðsvirði félags
N1	60,40%	11.357.835.553 kr.	18.800.000.000 kr.
Icelandair	46,80%	46.065.532.529 kr.	98.500.000.000 kr.
Vodafone	45,10%	4.653.838.626 kr.	10.308.141.220 kr.
Hagar	38,40%	20.130.902.661 kr.	52.356.191.120 kr.
TM	36,30%	8.395.832.370 kr.	23.153.993.890 kr.
Reginn	34,90%	7.219.306.835 kr.	20.670.000.000 kr.
Eimskip	33,40%	16.956.369.866 kr.	50.700.000.000 kr.
Marel	27,10%	25.463.380.135 kr.	93.968.939.367 kr.
Nýherji	25,60%	373.992.943 kr.	1.460.000.000 kr.
Össur	24,30%	26.823.222.576 kr.	110.261.250.000 kr.
VÍS	17,40%	4.586.934.106 kr.	26.404.086.772 kr.

*Miðað við markaðsvirði við lok viðskipta í gær og lista yfir 20 stærstu hluthafa 31. janúar 2014.

SENDIBÍLL ÁRSINS 2013 FORD TRANSIT CUSTOM

Kíktu í kaffi og spjall. Í sameiningu finnum við hagstæða fyrirtækjalausn fyrir þig.

FORD TRANSIT CUSTOM

VERÐ ÁN VSK FRÁ
3.498.008 KR.

VERÐ MEÐ VSK FRÁ
4.390.000 KR.

KOMDU OG PRÓFAÐU
SENDIBÍLL ÁRSINS

ford.is

Brimborg Reykjavík
Bíldshöfða 6
Sími 515 7000

Brimborg Akureyri
Tryggvabraut 5
Sími 515 7050

Nýir og notaðir bílar: Söluveildir eru opnar alla virka daga kl. 9-17 og laugardaga kl. 12-16
Varahlutaverstun og verkstæðismóttaka er einnig opin laugardaga kl. 12-16

Snjallúrin kjörin fyrir börnin

„Ég á níu ára strákur. Það væri hægt að kaupa nýjan farsíma í hverjum mánuði fyrir krakka á þessum aldri sem skilja þá eftir á æfingu eða hvar sem er. Snjallúrin eru frábær lausn á þessu. Nýjustu úrin eru hugsuð fyrir þennan markað. Krakkarnir geta jafnvel bara hringt í eitt númer, í mömmu og pabba. Fólk hefur líka verið að setja staðsetningartæki á gæludýrin sín og þarna er hægt að fylgjast með börnunum sínum þannig, hvort þau séu komin út fyrir þau svæði þar sem þau eiga að vera og þá er hægt að hafa samband við þau.“

Engar sameiningar fyrirhugaðar

„Við höfum alveg sýnt það að þessi markaður ber þrjú símafyrirtæki. Það er náttúrulega bara hagur neytandans og heilbrigð samkeppni. Við myndum til dæmis ekki vilja hafa bara tvo banka á Íslandi.“

„ÞAÐ ER SORGLEGT AÐ VIÐSKIPTALÍFIÐ HAFI EKKI GETAÐ SÉÐ UM ÞAÐ SJÁLFT [AÐ JAFNA KYNJAHLUTFÖLL Í STJÓRNUM FYRIR-TÆKJA]“

LIV BERGPÓRSDÓTTIR**Selfies-kynslóðin er ekki síður 40-50-60 ára**

Liv Bergþórsdóttir er gestur Klinkisins á Vísir.is í þessari viku. Hún er forstjóri fjarskiptafyrirtækisins Nova, sem náði þeim árangri í fyrra að verða fyrst farsímafyrirtækja til að bjóða upp á 4G/LTE-þjónustu á Íslandi. Þá hefur Nova náð um 30% markaðshlutdeild á farsímamarkaði frá því fyrirtækið hóf starfsemi í desember 2007. Liv er viðskiptafræðingur að mennt og stundaði einnig stjórnunarnám við IESE Business School í Barcelona. Hún er einnig stjórnarformaður Wow Air og situr í stjórn CCP og 66°N.

Í þættinum fer Liv yfir aðdragandann að stofnun Nova og helstu ástæður velgengni undanfarinna ára. Þá ræddi hún nýjustu tækninýjungar á síma- og netmarkaði ásamt því sem koma skal í þeim geira. Klinkið ræddi einnig við Liv um lög um kynjakvóta í stjórnnum fyrirtækja.

Í fararbroddi með 4G

„Við ætluðum ekki að láta einhvern annan koma og gera það sem við ekki værum að gera. Fyrst við vorum fyrst með 3G og þetta væri okkar sérstaða þá skyldum við líka vera fyrst og fremst og með mikla áherslu á 4G og það nýjasta hverju sinni.“

Símar löngu hættir að vera bara símar

„Öll tæki verða sífelld snjallari og snjallari og símar eru löngu komnir fram úr því að vera bara einhverjir símar.“

Liv kynnir nýjustu tækni armbanda sem mæla hreyfingu, næringu, svefn og fleira og segir heilsugeirann koma sterkan inn í að tileinka sér nýja tækni til aukinnar hagræðingar í rekstri sínum.

klinkið

Fanney Birna Jónsdóttir
fanney@frettabladid.is

Viðtalið við Liv Bergþórsdóttur er hægt að sjá í þættinum **Klinkinu á www.visir.is.**

Kenndi þolfimi og keppti í þríþraut

Tinna Laufey Ásgeirsdóttir, heilsuhagfræðingur við Háskóla Íslands, hefur meðal annars rannsakað áhrif efnahagshrunsins á heilsu og hegðun landans. Hún lauk doktorsprófi í hagfræði frá Háskólanum í Miami árið 2006.

SVIPMYND

Haraldur Guðmundsson
haraldur@frettabladid.is

Nokkur erlend vísindatimar hafa á síðustu mánuðum fjallað um rannsóknir heilsuhagfræðingsins Tinnu Laufeyjar Ásgeirsdóttur á áhrifum íslenska efnahagshrunsins á hegðun og heilsu Íslendinga. Rannsóknirnar sýna að hrúðið hafði mikil áhrif á heilsuhegðun landans.

„Fólk drekkur minna, reykir minna en sefur meira. Það er orðið ódýrara að sofa en á árunum fyrir hrún gat það reynt kostnaðarsamt þegar allir höfðu alltof mikið að gera,“ segir Tinna.

Hún starfar sem lektor við hagfræðideild Háskóla Íslands og sinnir þar bæði kennslu og rannsóknum. Hefðbundinn vinnudagur fer að stórum hluta í að sinna framhaldsnámi í heilsuhagfræði, en Tinna er í forsvari fyrir það nám.

„Síðan er ég að sinna mínum eigin rannsóknum þar sem ég er að skoða allt mögulegt. Ég rannsaka heilbrigðisþjónustuna mikið og skoða þá til dæmis hvort við séum að fá sem mest fyrir þau verðmæti sem til þjónustunnar er varið. Ein af ástæðum þess að heilsuhagfræði er vaxandi undirgrein hagfræðinnar er einmitt sú að heilbrigðiskerfið er orðinn svo stór hluti af opinberum útgjöldum.“

Af öðrum athyglisverðum rannsóknum Tinnu má meðal annars nefna rannsóknir á eftirspurn eftir heilbrigðisþjónustu og fjármögnun heilbrigðisþjónunginga.

Tinna á eitt barn, soninn Pétur Bjarna Einarsson, ellefu ára, og hún er gift Sigurði

SKOÐAR HEILBRIGÐISKERFIÐ Tinna Laufey segir heilsuhagfræði vera vaxandi undirgrein hagfræðinnar.

FRETTABLAÐIÐ/DANIEL

Gylfa Magnússyni sagnfræðingi. Hún lauk doktorsprófi í hagfræði frá Háskólanum í Miami í Bandaríkjunum árið 2006. Þá starfaði hún einnig sem nýdoktor við rannsóknastofnun í New York áður en hún flutti aftur heim og fór að starfa við Háskóla Íslands. Tinna er einnig með BA-próf í sagnfræði.

Tinna ferðast mikið vegna vinnunnar en hún hefur að undanförnu átt samstarfsfólk beggja vegna Atlantshafsins.

„Hreyfing hefur alltaf verið eitt af mínum helstu áhugamálum. Árum saman kenndi ég þolfimi og keppti í þríþraut, en hreyfingin hefur að einhverju leyti skipt um form. Þegar ég sjálf bregð mér í ferðalög á eigin forsendum þá reyni ég helst að komast í einhver fjöll á skíði. Mér finnst voðalega skemmtilegt að vera á skíðum á þessum árstíma og uppi á fjöllum á öðrum árstímum.“

Vinsæll samstarfsmaður og frábær mamma

„Tinna er eins og Phoebe í Friends, nema hún er eldklár, dökkhærð og mjög vel læs á félagslegar aðstæður. Í raun eiga þær bara sameiginlegt að þær dreymir báðar um að slá í gegn sem gítarleikarar. Tinna

er fræðimaður og háskólakennari fram í fingurgóma. Vinsæll samstarfsmaður og sáttasemjari enda fengin í allar nefndir sem máli skipta. Hún ljær vinum alltaf eyra og eru samræður við hana skemmtilegri en við flesta. Hún er eina konan sem ég þekki sem gerði eiginmann sinn svo ásfanginn af sér að hann skrifaði ekki bara eina heldur tvær skáldsögur um hana.“

Hulda Þórisdóttir, lektor í stjórnfræði við HÍ

„Hún er og hefur alltaf verið frábær. Persónueiginleikar hennar eru mjög gott skap, jákvæðni og bjartsýni. Systur mínar segja að Tinna hafi þessa eiginleika frá ömmum sínum. Þær telja af og frá að

þeir gætu verið frá mér. Fóru yfir ættlið! Í starfi kemur það Tinnu vel að vera greind og skipulögð sem er í fullkominni andstöðu við hversdagslífið. Enginn týnir lykklum jafn hratt og oft og örugglega og Tinna. Það ætti að koma fram í hagtolum mánaðarins. Tinna er frábær mamma og er afastrákurinn Pétur Bjarni flottur, skynsamur og skemmtilegur með góða mannkosti. Það er líklega besta hrósið um Tinnu.“

Ásgeir Haraldsson, læknir og faðir Tinnu.

ASUS ZENBOOK

ASUS

HÖNNUN, HRÆÐI OG KRAFTUR

Asus Zenbook fangar athygli hvar sem hún kemur. Hin fullkomna blanda glæsileika og hágæða vélbúnaðar. Nýjasta kynslóð Intel Haswell örgjörvans og IPS háskerpuskjár. Sterkbyggð fyrir amstur vinnudagsins, örþunn og með langri rafhlöðuendingu.

Traustur kostur fyrir fyrirtæki sem gera kröfur um gæði og lága bilanatíðni.

HAFÐU SAMBAND

Fyrirtækjaþjónusta Tölvulistans leggur mikla áherslu á að bjóða fyrirtækjum gæðabúnað frá þekktum og traustum framleiðendum í öllum vöruflokkum.

Hægt er að fá tilboð og nánari upplýsingar hjá fyrirtækjaþjónustunni í s. 414-1710 eða sala@tl.is.

FYRIRTÆKJAFJÓNUSTA

Forstjóri - ráðherra - súkkulaðikleina

Ragnheiður Elín Árnadóttir, iðnaðar- og viðskiptaráðherra, hefur alla tíð verið andsnúin lögum um kynjakvóta í stjórnnum fyrirtækja. Þau voru samþykkt á Alþingi árið 2010 af þingmönnum úr öllum stjórnmálaflokkum nema Sjálfstæðisflokki. Ragnheiður Elín var þá framsögumaður minnihlutaálits viðskiptanefndar þar sem kom fram skýr andstaða við lögin. Hún lét á þeim tíma þau fleygu orð falla að hún upplifði sig sem „súkkulaðikleinu“ fengi hún stöðu hvers konar eingöngu á þeim grundvelli að hún væri kona.

Markaðshornið

Fanney Birna Jónsdóttir
fréttastjóri

Það er því ekki útilokað að þar hafi spilað töluverða rullu að Ragnheiður Elín er kona.

ina hafa mun verri og ómálefnalegri sjónarmið verið látin ráða vali á stjórnarmönnum, t.d. hafa vinskapur og tengsl oft ráðið fremur en hæfni og reynsla.

Óviðunandi staða

Fámenni kvenna í atvinnulífinu endurspeglar brengluð og gamaldags viðhorf. Skakka stöðu sem hefur lítið sem ekkert breyst síðustu áratugi. Á meðan engin haldbær rök koma fram sem sýna svart á hvítu að konur séu verri stjórnendur en karlar þá er þessi staða með öllu óviðunandi. Reynslan sýnir að stundum er inngríp ríkisvaldsins, því miður, eina raunhæfa lausnin til að knýja fram hugarfarsbreytingu gagnvart hópum sem hefur með ósanngjörnum hætti verið haldið frá ákveðnum kimum þjóðfélagsins.

Liv Bergþórsdóttir, forstjóri Nova og gestur Klinksins, þessa vikuna tók við aðalviðurkenningu FKA í síðustu viku. Við það tilefni sagði Liv: „Ég hef oft verið súkkulaðikleina,“ og vísaði þar í orð ráðherrans frá því lögin voru sett. Hún hefur síðan ákveðið að hætta að vera „í kleinu“ yfir því að fá eitthvað á grundvelli kyns síns og einbeitt sér að því að sanna gildi sitt í þeim stöðum sem hún hlýtur. Liv er vel að merkja einhver far-sælasti stjórnandi íslensks fyrirtækis í dag, með ánægðustu viðskiptavinina og sterkan rekstur.

Körlunum mætt á heimavelli

Þetta er rétt afstaða. Í stað þess að nánast kafna úr sjálfsmeðvitund eins og viðskiptaráðherra eiga konur að sýna hvað í þeim býr. Í stað þess að uppnafna og gera lítið úr sjálfum okkur þá eigum við að hafa nógu mikið sjálfstraust til að mæta körlunum á þeirra heimavelli. Þannig, eins og Liv, bregðast sterkar konur við – konur sem sérhvert fyrirtæki ætti að vera stolt af að hafa innan sinna raða.

Að lokum er rétt að benda á eitt. Núverandi viðskiptaráðherra hefði aldrei verið valinn hæfastur af ráðningarfyrirtæki eða valnefnd til að gegna embættinu enda aðrir þingmenn með mun meiri reynslu og menntun á sviði viðskipta. Af hverju varð hún þá fyrir valinu? Það liggur fyrir að Sjálfstæðisflokkurinn hefur lengi legið undir ámæli fyrir slaka stöðu kvenna í áhrifastöðum, þar á meðal í ráðherrastólum. Það er því ekki útilokað að þar hafi spilað töluverða rullu að Ragnheiður Elín er kona. Þýðir það að hún sé verri fyrir vikið? Klárlega ekki; hún þarf eins og allir aðrir að sýna að hún eigi fullt erindi í ráðherrastól. Það eru nefnilega mjög fáir sem uppnafna og dæma annað fólk sjálfkrafa úr leik. Flestir dæma fólk af verkum sínum.

Nýsköpunarborgir

SKOÐUN

Óli Örn Eiríksson,
deildarstjóri atvinnuþróunar hjá
Reykjavíkurborg.

GJALDPROT Detroit-borgar komst í fréttirnar á síðasta ári og vakti athygli á mikilli hnignun borgarinnar. Detroit er gott dæmi um borg sem byggðist upp í kringum framleiðslu. Þessar borgir voru á síðustu öld ríkustu borgir Bandaríkjanna og miklar nýsköpunar- og hagvaxtarvélur. Hnignun þeirra hefst upp úr 1980 þegar eigendur framleiðslufyrirtækjanna hófu að flytja starfsemi sína til svæða með lægri laun víða um heim. Störfum í borginni fækkaði hratt og upp frá því myndaðist víthringur fólksfækkunar og versnandi efnahags.

Bilið að breikka

Saga Detroit er gott dæmi um sögu framleiðsluborga Bandaríkjanna en á undanförunum 30 árum virðast bandarískar borgir hafa þróast upp í þrjá mismunandi flokka: hratt vaxandi þekkingarborgir, hnignandi framleiðsluborgir og loks borgirnar sem vega salt í miðjunni og óvíst í hvorn flokkinn munu lenda.

Bilið á milli þessara borga og sú staðreynd að það virðist vera að breikka frekar en að dragast saman er efni bókarinnar „The geography of jobs“ eftir Enrico Moretti. Í bókinni rannsakar höfundur 320 atvinnusvæði í Bandaríkjunum og kemst að þeirri niðurstöðu að 20 svæði eru að stinga restina af landinu af. Þetta eru nýsköpunarborgirnar.

Stigvaxandi samþjöppun

Í öllum borgum eru tveir atvinnumarkaðir: staðbundin þjónusta og útflutningur. Við staðbundna þjónustu vinna bæði háskólamenntaðir (kennarar, lækmar, fjármálaráðgjafar) og fólk með minni menntun (þjónar, leigubílstjórar, hárgreiðslumenn). Stærstur hluti íbúanna vinnur við þjónustugeirann. Það er hin hliðin, útflutningurinn, sem skapar tekjur til þess að greiða laun starfsmanna í þjónustunni. Borgir sem hafa byggt upp sterka klasa af þekkingarfyrirtækjum í útflutningi hafa á undanförunum árum tekið afgerandi fram úr öðrum svæðum með tilliti til launa, menntunarstigs og lífsgæða.

Þessi stigvaxandi samþjöppun vekur spurninguna af hverju þekkingarfyrirtæki flytja ekki starfsemi sína í ódýrari borgir og nýta sér lægri húsaleigu og launakostnað sem samkeppnisforskot? Ástæðan er sú að þekkingarstarfsemi byggist ekki eingöngu á þeirri þekkingu sem býr inni í hverju fyrirtæki heldur byggist hún að einhverju leyti á þeirri þekkingu sem „liggur í loftinu“. Þekking í öðrum fyrirtækjum, innan háskólanna og í staðþjónustu mynda saman eitt nýsköpunarhagkerfi. Það er þetta sameiginlega nýsköpunarhagkerfi sem dregur til sín þekkingarfyrirtæki og þekkingarstarfsmenn. Eftir því sem þeim fjölgar þeim mun meira spennandi verður borgin fyrir báða aðila.

Borgir sem hafa byggt upp sterka klasa af þekkingarfyrirtækjum í útflutningi hafa á undanförunum árum tekið afgerandi fram úr öðrum svæðum með tilliti til launa, menntunarstigs og lífsgæða.

Hvar stendur Reykjavík?

Þekkingarborgir bjóða ekki bara þekkingarstarfsmönnum há laun. Moretti bendir á að fólk sem hefur ekki lokið háskólaprófi og vinnur í nýsköpunarborgunum hefur mun hærri laun en samanburðarhópur í framleiðsluborgum. Munurinn er svo mikill að í sumum tilfellum eru ómenntaðir íbúar nýsköpunarborga komnir með hærri tekjur en háskólamenntaðir íbúar framleiðsluborga.

Á Íslandi er það vel þekkt að íbúar á landsbyggðinni hafa minni menntun og þeim bjóðast fábreyttari störf en íbúum á höfuðborgarsvæðinu. Enn skortir þó á að hugsa um höfuðborgarsvæðið út frá öðrum borgum í heiminum. Hvar stendur Reykjavík í alþjóðlegum samanburði? Er nýsköpunarkerfi borgarinnar nægilega öflugt til þess að keyra áfram hagvöxt framtíðarinnar?

MANNABREYTINGAR Nadella hóf störf hjá Microsoft árið 1992.

FRÉTTABLAÐIÐ/AP

Satya Nadella verður nýr framkvæmdastjóri tæknirísans: Sá þriðji í 38 ára sögu Microsoft

BANDARÍKIN, AP Hinn 46 ára indverskættaði Satya Nadella mun taka við stöðu framkvæmdastjóra hjá Microsoft en hann var áður yfirmaður tölvuskýpþjónustu fyrirtækisins. Nadella verður þannig aðeins þriðji framkvæmdastjóri Microsoft á 38 ára sögu fyrirtækisins.

Stofnandi Microsoft og fyrsti framkvæmdastjóri þess, Bill Gates, mun víkja sem stjórnarformaður og sinna ráðgjafastörfum. Hann hyggst eyða þriðjungi starfstíma síns við vöru- og tæknipróun hjá fyrirtækinu.

- fbj

Hefur störf hjá SandCap:

Jónmundur hættir hjá Sjálfstæðisflokki

Jónmundur Guðmarsson, framkvæmdastjóri Sjálfstæðisflokksins, hefur verið ráðinn framkvæmdastjóri sænska fjármálafyrirtækisins SandCap á Íslandi.

Jónmundur hefur þegar störf á nýjum vettvangi en mun jafnframt starfa með nýjum framkvæmdastjóra flokksins næstu mánuði.

ScandCap sérhæfir sig í að veita fyrirtækjum, samtökum og opinberum aðilum margvíslega þjónustu, bæði héraðs og erlendis. Einkum felst starfsemi þess í ráðgjöf við fjármögnun fyrirtækja, fjárhagslegri endurskipulagningu, verðmati auk aðstoðar við kaup, sölu og samruna fyrirtækja.

- fbj

ER ÞITT FYRIRTÆKI MEÐ SAMNING?

Fyrirtæki sem eru með samning við Icelandair njóta þess í hagkvæmari rekstri, betri tímanýtingu og ánægðara starfsfólki.

Hlunnindi sem fyrirtækjasamningur veitir:

- Sérstakur ferðaráðgjafi hefur umsjón með hverju fyrirtæki.
- Neyðarnúmer sem er opið allan sólarhringinn – alla daga ársins.
- Afsláttur sem Icelandair býður er veittur af fargjöldum á því farrými sem fyrirtæki óska hverju sinni.
- Nákvæmt viðskiptayfirlit á vefnum.

+ Allar nánari upplýsingar á www.icelandair.is/fyrirtaeki eða sendið fyrirspurnir á fyrirtaeki@icelandair.is

ICELANDAIR

Allt í steik!

PHILIPPE GIRARDON

Matreiðslumeistarinn **Philippe Girardon** verður gesta chef Perlunnar frá **27. febrúar til 2. mars**. Árið 1993 vann hann Michelin stjörnu og fékk svo titilinn Meilleur Ouvrier de France, matreiðslumaður Frakklands, árið 1997. Hann er mikill Íslandsvinur og hefur tekið þátt í að þjálfa marga íslenska matreiðslumeistara sem hafa tekið þátt í hinni heimspektu **Paul Bocuse** keppni.

4ra rétta seðill

Verð aðeins
7.390 kr.
Næg bílastæði

PARMASKINKA

með klettsalati, stökkum parmissankúlum og kryddjurtamajónesi

HUMARSÚPA

rjómalöguð, með Madeira og grilluðum humarhölum

VELDU ÞÉR AÐALRÉTT

FISKUR DAGSINS

ferskasti fiskurinn hverju sinni, útfærður af matreiðslumönnum Perlunnar

eða

NAUTALUND

með lauk, hvítlauksconfit, graskeri, smælki og piparsósu

eða

LAMBAHRYGGUR

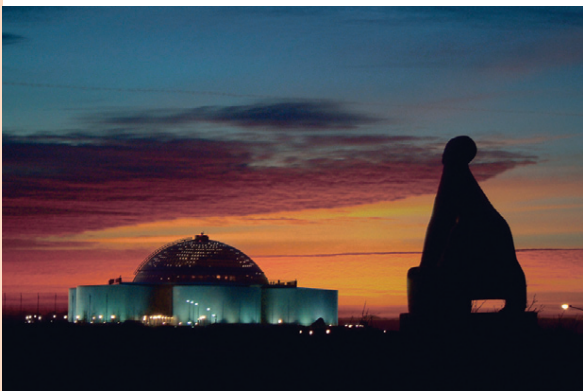
með kartöflufłani, gulbeðumauki, grænkáli, perlulauk og soðgljáa

VELDU ÞÉR EFTIRRETT

KARAMMELLAÐ HVÍTSÚKKULAÐIFRAUÐ

með músli „muffins“, eplasellery chutney og limejögúrtis

Gjafabréf
Perlunnar
Góð gjöf við
öll tækifæri!

Servida
BESTA

FRONTERA

Globus

LINDSAY

Guðjón Ó

ÖMBRASKSÚT

Garri

Dananaí

IKjölsamurðjavan
KJÖTINNNA

SD

PERLU KAUP

Ekran

SJÓFISKUR

Kaffitár

BAKKUS

Lambhagi

ÍSUGL

3

HUMARSALA

FASTUS

Gull

NEW

SÓLARFILMA

Veitingahúsið Perlan
S: 562 0200 · Fax: 562 0207
perlan@perlan.is
www.perlan.is

PERLAN

Hin hliðin

SIGRÍÐUR HRUND GUÐMUNDSDÓTTIR
REKSTRARHAGFRÆÐINGUR - REYKJAVÍK
CONSULTING

Óverðtryggð eða verðtryggð lán?

Ein mikilvægasta ákvörðun margra á lífsleiðinni er kaup á íbúðarhúsnæði. Grundvallarbreytingar á því lánakerfi sem í boði er leiða af sér mikla óvissu sem gerir þessa ákvörðun töluvert snúna. Hvað gerist nú þegar nefnd um afnám verðtryggingar hefur skilað sínum tillögum? Sjálfsgætt mun óvissan setja íbúðar kaup margra á ís um sinn. Hvaða áhrif mun þessi óvissa hafa t.d. á fasteignaverð? Ef löng verðtryggð lán heyrir sögunni til þá munu eflaust eignir með slíkum lánnum áhvilandi verða vinsælar til yfirtöku á næstu misserum. Minni eignir ættu að seljast nokkuð hratt en hætt er við að stóru eignirnar sitji eftir. Ástæðan er sú að það verður mun erfiðara fyrir lántakendur að standast greiðslumat vegna óverðtryggðra lána.

Greiðslubyrði

Lánveitendur vilja fá endurgreitt, sem er eðlilegt. Þeir vilja fá vexti og þar að auki hámarka líkurarnar á að höfuðstóllinn haldi í við verðlag. Þess vegna munu bankar og aðrir lánveitendur, að öllu óbreyttu, hækka vexti á óverðtryggðum lánnum ef verðbólgan eykst. Það er jú endurskoðunarárkvæði í flestum lána-samningum á nokkurra ára fresti. Greiðslubyrðin yrði þá mun þyngri á óverðtryggðu lánunum til að byrja með í samanburði við verðtryggðu lánin. Aftur á móti sér fólk höfuðstóllinn lækka hraðar á óverðtryggðu lánunum því það borgar lánin hraðar niður. Það er að segja, ef það stenst greiðslumat og fær lán yfirhöfuð.

Óverðtryggt vs. verðtryggt

Vextir eru háir á Íslandi, bæði verðtryggðir og óverðtryggðir. Margir hafa bent á að vextir þurfi að lækka svo lántakar standi undir endurgreiðslum af íbúðarlánum til lengri tíma. Það gæti hæglega gerst ef verðtryggð lán heyrir sögunni til.

Lægri vextir

Ef greiðslubyrði íbúðarlána þyngist almennt, þá má gera ráð fyrir að greiðslugeta verði ekki til staðar eða a.m.k. mun minni en áður. Markaðurinn þarf því að ná nýju jafnvægi, sem getur annars vegar átt sér stað með lækkan á fasteignaverði eða hins vegar með lægri vöxtum. Þar sem verð á íbúðarhúsnæði lækkar treglega, þá er ólíklegt að jafnvægi náist þannig nema á mjög löngum tíma. Hinn möguleikinn er að Seðlabankinn beiti sér og lækki vexti. Sú vaxtalækkun gæti átt sér stað á tiltölulega stuttum tíma ef aðstæður og vilji eru fyrir hendi. Þar af leiðandi er mun líklegri að lægra vaxtastig leiði til nýs jafnvægis á markaði með íbúðarhúsnæði, fremur en lægra fasteignaverð.

Ofur *LifeFitness* hreystitilboð

Life Fitness, mest seldu líkamsræktartæki í heimi, eru af slíkum gæðum að þú getur aðeins vænst þess besta

LifeFitness
CLUB SERIES

Prekhjól / Upright bike

Mjög vandað prekhjól með fjölhæfu stjórnborði.

Byggt á stöðvalínu Life Fitness
Verð kr. 595.000.-

Ofurtilboðsverð
kr. 399.000.-

2
stk.

Æfingastöð G2
Sérstaklega þægileg og fjölhæf æfingastöð, sterk og stöðug
Verð kr. 295.000.-
Verð nú aðeins kr. 250.750.-

2
stk.

Æfingastöð G4
Sérstaklega þægileg og fjölhæf æfingastöð, sterk og stöðug
Verð kr. 445.000.-
Verð nú aðeins kr. 378.250.-

2
stk.

Fjölpjálfi X1
Sérlega hljóðlátur og vandaður fjölpjálfi í fullri stærð með Go stjórnborði
Verð kr. 495.000.-
Verð nú aðeins kr. 396.000.-

1
stk.

Fjölpjálfi X3
Sérlega hljóðlátur og vandaður fjölpjálfi í fullri stærð með Go stjórnborði
Verð kr. 545.000.-
Verð nú aðeins kr. 463.250.-

1
stk.

Prekhjól Platinum Club
Mjög vandað sitjandi prekhjól úr nýjustu og öflugustu línunni frá Life Fitness. Achieve skjár.
Verð kr. 895.000.-
Verð nú aðeins kr. 698.100.-

1
stk.

Prekhjól upright Platinum Club
Mjög vandað prekhjól úr nýjustu og öflugustu línunni frá Life Fitness. Engage skjár.
Verð kr. 1.195.000.-
Verð nú aðeins kr. 991.850.-

1
stk.

Öll verð miðast við tæki heim komin og uppsett á Reykjavíkursvæðinu

SKEIFAN 19 108 REYKJAVÍK SÍMI 568 1717 WWW.HREYSTI.IS OPIÐ VIRKA DAGA FRÁ KL. 10-18 - LAUGARD. 11 - 15

Ábendingahnappinn má
finna á www.barnaheill.is

S A F T

TILKYNNNA ÓVIÐEIGANDI
EÐA ÓLÖGLEGHT EFINI
Á NETINU